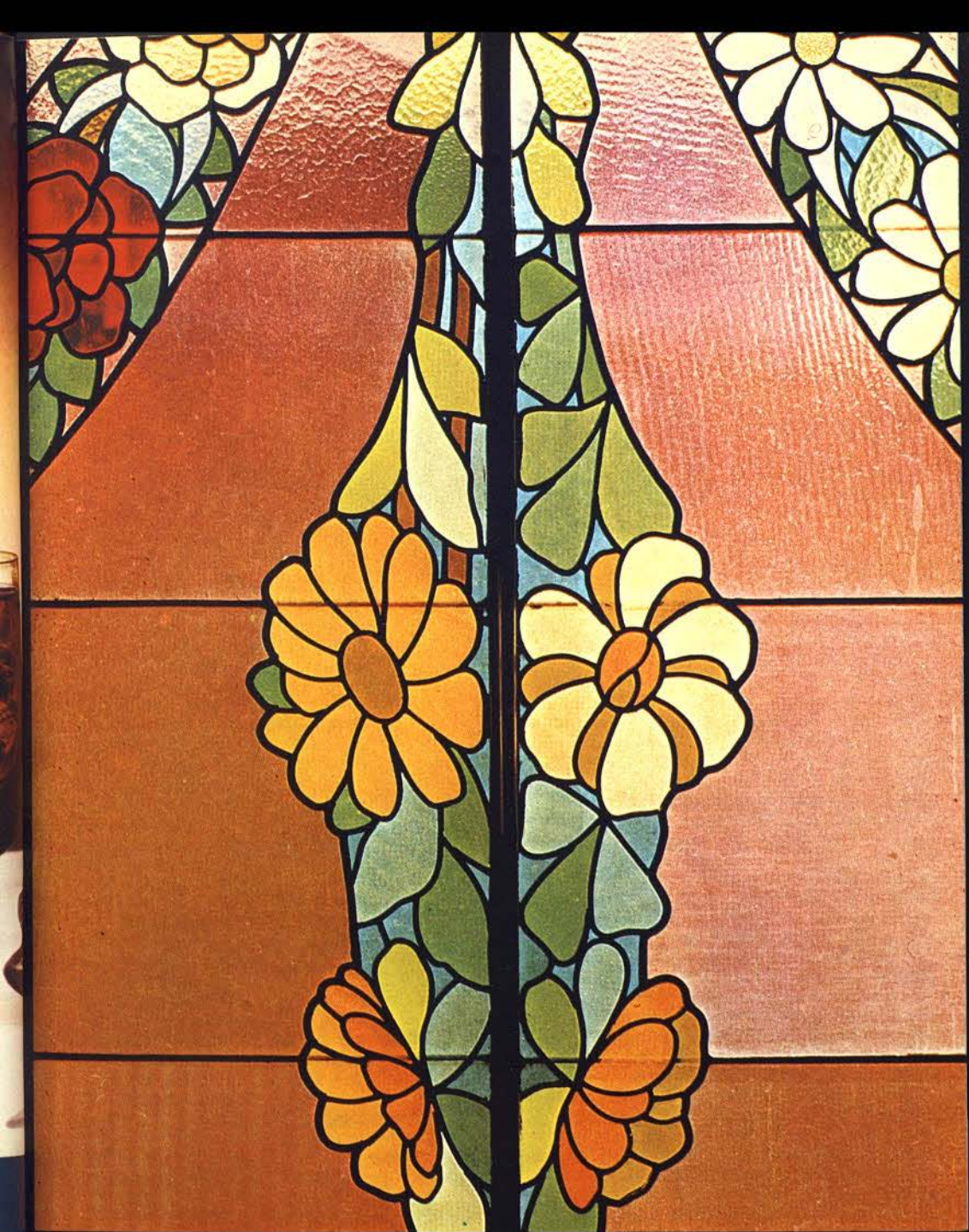

Guia Musical 1983-84 4

La Renaixença

Restaurant

Camp, 63. Tel. 211 37 96. Barcelona-22

Manteniu i reviviu el goig artístic-musical....
amb la qualitat exquisida de
LA RENAIXENÇA

CATALUNYA I LES JOVENTUTS MUSICALS

Fa uns dies, una comissió integrada pels senyors Moisès Broggi i Vallès, Miquel Roca i Junyent, Francesc Todó i García, Xavier Marín i Escursell, Jordi Maluquer i Bonet, Manuel Capdevila i Font, i Víctor Jorquera i Hernández, convocava el món cultural de Catalunya per celebrar l'elecció de Jordi Roch i Bosch com a President de la Federació Internacional de Joventuts Musicals. La designació per a aquest càrrec, és prou important per justificar plenament l'esmentat homenatge, però cal advertir que el nomenament en qüestió, és, ni més ni menys, que la conseqüència d'una total dedicació al foment de la música, traduïda en les més impensades projeccions.

Joventuts Musicals, aquesta singular entitat d'àmbit internacional, fou fundada l'any 1940 per Marcel Cuvelier i René Nicolý, amb el propòsit de posar la música, en qualsevol de les seves manifestacions, a l'abast de la joventut. A Catalunya, la primera vinculació amb la Federació tingué lloc el 1952, i els seus passos inicials es donaren, tímidament, de la mà d'Antoni Cladellas i de Narcís Bonet. Però la presència de Jordi Roch, en intuir les possibilitats potenciades en aquest «institut» (que comptava amb un suport internacional) fou el que determinà l'efectiu desvetllament de les possibilitats contingudes en l'organisme.

Gràcies a les iniciatives de Jordi Roch, s'exemplen extraordinàriament les activitats de l'entitat. Roch, en la seva inquietud creadora organitza, a més de concerts (comesa fonamental en els seus inicis), concursos d'inter-

prets joves, concursos de composició, festivals de música, taules rodones per a discutir els múltiples problemes que té plantejada la creació musical dels nostres dies. A la vegada, crea una xarxa de delegacions arreu de Catalunya, i àdhuc d'Espanya, que determina la presència de la música viva en els nuclis, fins aleshores, més aïllats. El Festival de Música de Barcelona, que arrencà l'any 1963, fou possible gràcies al seu esperit emprenedor, el qual possibilita una superior difusió de la música dels compositors catalans.

Una labor tan intensa i extensa i, a la vegada, tan eficaç, no podia passar desapercebuda. El 1980 Jordi Roch és nomenat sots-president de la Federació Internacional de Joventuts Musicals. Com a resultat de la seva gestió l'Orquestra Mundial de les Joventuts, dirigida per Antoni Ros-Marbà, inicià el seu darrer període concertístic (1983) a Cervera per continuar-lo en altres poblacions de Catalunya, d'Euskadi i del Llenguadoc. Fa molt poc, concretament l'onze d'agost de 1983, és elegit President de l'esmentada Federació.

L'homenatge alludit al començament d'aquestes ratlles tenia com a excusa aquest nomenament. Però el que realment es celebrava i distingia, és l'infatigable i constant treball de Jordi Roch en pro de la música. Treball marcat per un indeclinable toc d'eficiència i de qualitat.

MANUEL VALLS

GRAN TEATRE DEL LICEU

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

GENERALITAT DE CATALUNYA

AJUNTAMENT DE BARCELONA

SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

TEMPORADA D'ÒPERA 1983/84

WERTHER

de

JULES MASSENET

JOHN SANDOR - FIORENZA COSSOTTO - M.ª ANGELES PETERS

ENRIC SERRA - IVO VINCO - JOSEP RUIZ - VICENÇ ESTEVE

Director d'orquestra: MAXIMIANO VALDÉS

Director d'escena: GIUSEPPE DE TOMASI

Corda de nois: ESCOLA PIA BALMES
(Mtre. director: Antoni Coll)

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Funció de Gala

Dimecres, 21 de desembre, a les 21 h. Torn A

Divendres, 23 de desembre, a les 21 h. Torn C

Dilluns, 26 de desembre, a les 17 h. Torn T

Venda de localitats a les taquilles del Gran Teatre del Liceu.

La natura és l'origen de totes les coses bones.

DANONE

Yoghourts, flam, cremes, formatges...
—aliments frescos i naturals—

ESTABLIMENTS DE CONFITERIA I BOMBONERIA

Aquests establiments, fundats el 1886, recorden als seus clients que, per les diades de Nadal, Any Nou i Reis vinents, tindran a la seva disposició les especialitats més característiques: Torrons, neules, marrons, etc. També, amb esplendor i novetat, un vast assortiment de ceràmiques, paneres, porcellanes, safates, etc., per a presents. Com és ja una tradició, tenen organitzat un servei de tramesa de paquets, amb les esmentades especialitats, arreu del món. Us recomanem de fer els encàrrecs a temps.

Us ho serviran a casa si telefonau a:

Major de Sarrià, 57

203 07 14

Plaça de Sarrià, 9 i 10

203 04 73

vida musical

«RENCONTRES INTERNATIONALES» A TOURS

Del 8 a l'11 de juny de 1984 tindrà lloc a Tours (França), la tretzena edició de «Rencontres Internationales de Chant Choral», que inclou un concurs reservat a agrupacions amateurs.

La inscripció serà closa el dia 15 de desembre.

Les agrupacions corals interessades a tenir la informació completa d'aquesta manifestació (obres a interpretar, premis, allotjament, desplaçaments, etc.) poden sol·licitar-la a l'organisme organitzador «Rencontres Internationales de Chant Choral, B. P. 1452 - 37014 Tours Cedex - France, tel. (47) 61 81 24 - Poste 642».

DONAUESCHINGEN

Cristóbal Halffter amb «La soledad sonora» i Manuel Hidalgo amb «Harto» han assolit un gran èxit en el Festival de Donaueschingen de la República Federal Alemanya.

BRUGES

Del 28 de juliol a l'11 d'agost de 1984, se celebraran les «XXI Jornades Internacionals de Música». Aquesta arrelada manifestació musical comprèn les següents modalitats: a) concurs internacional de cant, de llaut i de conjunts; el jurat serà integrat per Judith Nelson, Ingrid Seifert, René Clemencic, Johan Huys, Konrad Junghänel, Hans-Martin Linde i Patrick Peire; b) curs d'interpretació, professat per membres del jurat; c) conferències i recitals; d) exposició d'instruments de corda, de vent, de percussió i d'acompanyament.

Per a tota mena d'informació els interessats han d'adreçar-se a: «Festival van Vlaanderen - Brugge, C. Mansionstraat 30, B-8000 Brugge/Belgique».

CONCURS DE PIANO «INFANTA CRISTINA»

El mes de març de 1984, tindrà lloc a l'Escola Superior de Cant de Madrid, el Concurs de piano «Infanta Cristina», organitzat per ISME-Espanya i Loewe. El certamen comprèn dues categories; infantil i juvenil. Els premis consistiran en un trofeu i una quantitat en metàl·lic destinada a l'ampliació d'estudis.

I CONCURS D'INTERPRETACIÓ MUSICAL

La Direcció General de Música i Teatre del Ministeri de Cultura ha convocat el I Concurs Nacional d'Interpretació Musical per a violí, viola, violoncel i contrabaix; hi podran prendre part els instrumentistes d'aquestes especialitats que no hagin sobrepassat els 25 anys d'edat el 31 de desembre de 1983. Per a cada modalitat instrumental, hi ha uns premis dotats amb 300.000 i 200.000 ptes., a més d'una breu sèrie de recitals; els quatre primers premiats, altrament, tindran opció a una Borsa d'Estudis. Informació: Direcció General de Música i Teatre, Pl. Isabel II, Madrid-13.

PARÍS

L'Òpera de París, que ha iniciat una nova i prometedora etapa sota la direcció general de l'italià Massimo Bogianckino, inaugurarà la temporada amb la versió històrica del «Moi-se» de Rossini.

Historia de la Música Clásica

Ahora, PLANETA le ofrece en su Historia de la Música Clásica 110 discos o cassettes que representan lo mejor del catálogo de DECCA. Una obra histórica que abarca toda la música

clásica desde sus orígenes hasta la actualidad, enriquecida con una magnífica discoteca, que incluye las grabaciones del prestigioso sello DECCA mejor clasificadas por la crítica internacional.

Las grabaciones DECCA seleccionadas para la HISTORIA DE LA MUSICA CLASICA reflejan la calificación otorgada por CATALOGO «PENGUIN» DEL DISCO CLASICO. En más de 80 de las 110 grabaciones la calificación es la máxima (3 estrellas) y otras 11 grabaciones llevan además la «roseta» que identifica a las versiones excepcionales y que se concede a menos de un 3% de los discos incluidos en el catálogo.

CONCURS INTERNACIONAL MARIA CANALS

El Concurs Internacional d'Execució Musical Maria Canals de Barcelona, patrocinat pel «Servei de Música del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya», Excm. Ajuntament de Barcelona, Excm. Diputació Provincial de Barcelona i un Patronat format per Entitats i personalitats de la nostra ciutat, ha publicat les Bases i els Programes de la seva pròxima XXX.^a edició.

Les dates son: del 27 de març al 10 d'abril de 1984 i el termini d'inscripció fineix el dia 25 del pròxim mes de gener a les vuit del vespre. Les Branques d'aquesta Convocatòria són: Piano (de 18 a 32 anys d'edat) i Violí (igualment de 18 a 32 anys). També es convoca el Concurs Piano-Juniors en les categories a) i b) (de 12 a 16 anys i de 17 a 20 anys d'edat, respectivament).

El Jurat estarà format per personalitats del món de la música d'Alemanya, Bèlgica, Espanya, Estats Units, França, Itàlia, Japó, Polònia, Suïssa i Uruguai.

La totalitat dels Premis en metàl·lic ateny la quantitat d'un milió vuit-centes mil pessetes a més de Premis especials, Medalles i Diplomes d'Honor.

Per a més informació i programes, cal dirigir-se al Secretariat del Concurs, Gran Via de les Corts Catalanes, 654, principal, de 10 a 1 del migdia, tots els dies feiners menys els dissabtes.

PATRONAT DE MUSICA DE BARCELONA

XXVI TEMPORADA MUSICAL - 1984

1	20 gener
21 h.	PRO ARTE STRINGS QUARTET
BEETHOVEN: Quartet núm. 1, en fa major, op. 18. — BARTÓK: Quartet núm. 3, en do major. — BRAHMS: Quartet núm. 2, en la menor, op. 51.	12	5 abril
21 h.	ORQUESTRA DE CAMBRA FRANZ LISZT
Programa a determinar
2	25 gener
21 h.	ORQUESTRA SIMFÒNICA DE LA RADIO DE FRANKFURT
DMITRI SGOUROS, piano
ELIAHU INBAL, director
RACHMANINOV: Concert núm. 3 per a piano. — MUSORGSKI-RAVEL: Quadres d'una exposició.	13	6 abril
21 h.	ORQUESTRA DE CAMBRA FRANZ LISZT
Programa a determinar
3	26 gener
21 h.	ORQUESTRA SIMFÒNICA DE LA RADIO DE FRANKFURT
SILVIA MARCOVICI, violí
ELIAHU INBAL, director
STRAVINSKY: Concert per a violí i orquestra. — MAHLER: Simfonia núm. 5.	14	26 abril
21 h.	ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE MOSCOU
LLUÍS CLARET, violoncel
DIMITRI KITAIENKO, director
TXAIKOVSKI: Variacions rococó.
Resta del programa, a determinar.
4	6 febrer
21 h.	SCOTTISH CHAMBER ORCHESTRA
MONTSERRAT CABALLÉ, soprano
AGNES BALTA, mezzo-soprano
RALF WEIKERT, director
PERGOLESÍ: Stabat Mater	15	27 abril
21 h.	ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE MOSCOU
DIMITRI KITAIENKO, director
Programa a determinar
5	9 febrer
21 h.	DIMITRI ALEXSEEV, piano
BRAHMS: Set peces, op. 116. — SCHUMANN: Papillons, op. 2. — CHOPIN: Catorze valsos.	16	2 maig
21 h.	MARGARET PRICE, soprano
GEOFFREY PARSONS, piano
MOZART: Petita cantata alemanya, K. 619. — BRAHMS: Vuit Lieder. — STRAUSS: Quatre Lieder. — MAHLER: Cinc Rückertlieder.
6	14 febrer
21 h.	PILAR LORENGAR, soprano
MIGUEL ZANETTI, piano
Obres de Schubert, Brahms i Granados.	17	8 maig
21 h.	HESPERION XX
MONTSERRAT FIGUERAS, soprano
JORDI SAVALL, director
Música del Renaixement a la cort de Nàpols (1442-1556).
7	29 febrer
21 h.	MURRAY PERAHIA, piano
BACH: Partita en sol major. — MOZART: Sonata en re major, K. 576. — MENDELSSOHN: «Variations sérieuses». — SCHUMANN: Fantasia.	18	14 maig
21 h.	PRO MUSICA CHORUS
ENGLISH CHAMBER ORCHESTRA
EDITH MATHIS, soprano
PETER MEVEN, baix
JEFFREY TATE, director
HAYDN: La Creació
8	13 març
21 h.	HARALD STAMM, baix
WILHELM VON GRUNELIUS, clavicèmbal
SCHUBERT: Cant del cigne. — IBERT: Cançons de Don Quixot. — LISZT: Quatre Lieder sobre textos de Víctor Hugo.	19	15 maig
21 h.	PRO MUSICA CHORUS
ENGLISH CHAMBER ORCHESTRA
ARLEEN AUGER, soprano
LINDA FINNIE, mezzo-soprano
PHILIP LANGRIDGE, tenor
JEFFREY TATE, director
MENDELSSOHN: Elies
9	28 març
21 h.	GEWANDHAUSORCHESTER LEIPZIG
KURT MASUR, director
MENDELSSOHN: Simfonia núm. 4, op. 90, «Italiana». — MATTHUS: Concert per a percussió i orquestra. — BEETHOVEN: Simfonia núm. 7, op. 92.	20	25 maig
21 h.	ORQUESTRA DE CAMBRA NORUEGA
IONA BROWN, directora i solista
GRIEG: Holberg Suite, op. 40. — BARBER: Adagio per a cordes. — MOZART: Eine Kleine Nachtmusik, K. 525. — VIVALDI: Les Quatre Estacions, op. 8.
10	29 març
21 h.	GEWANDHAUSORCHESTER LEIPZIG
PETER ROESSL, piano
KURT MASUR, director
PROKOFIEV: Concert núm. 2, per a piano i orquestra. — BRUCKNER: Simfonia núm. 3, en re menor.	21	30 maig
21 h.	ORQUESTRA SIMFÒNICA DE RÀDIO BERLÍN
MARTHA ARGERICH, piano
RICARDO CHAILLY, director
RAVEL: Concert per a piano, en sol major. — BRUCKNER: Simfonia núm. 7, en mi major.
11	30 març
21 h.	GEWANDHAUSORCHESTER LEIPZIG
KURT MASUR, director
STRAUSS: Mort i Transfiguració, op. 24. — BRAHMS: Simfonia núm. 1, en do menor, op. 68.	22	1 juny
21 h.	ORQUESTRA DEL SEGLE XVIII
JOHN GIBBONS, piano
FRANZ BRUGGEN, director
HAYDN: Simfonia núm. 90, en do major. — MOZART: Concert núm. 24, per a piano, K. 491. — BEETHOVEN: Simfonia núm. 1, en do major, op. 21.

EN LA MORT DE ROSA SABATER

La mort de Rosa Sabater ha estat un esdeveniment que ha sotraguejat profundament els cercles musicals i culturals del nostre país.

En poques ocasions com en la present, un sentiment de desolació ha estat tan extensament compartit i tan sincerament expressat.

GUIA MUSICAL s'associa al dol general i ret homenatge a la memòria de la insigne artista amb la publicació (a més de l'editorial del darrer número) d'unes pàgines monogràfiques, sobre la seva persona, amb la transcripció d'unes opinions d'urgència, una breu semblança biogràfica i un article de fons.

La Rosa Sabater ha tocat el millor Chopin que he sentit mai. Tècnicament, era impecable. La maduresa li havia fet omplir de contingut les versions que ella proposava. La música, li neixia del fons del seu jo. Si considerem que al damunt d'aquesta excepcionalitat interpretativa —i, per tant, íntimament lligada amb ella— hi havia una gran persona, està tot dit. El destí ha tallat una rosa al bell mig del seu esclat.

Jordi Maluquer

Em costa molt d'improvisar davant de quelcom que sento profundament. La Rosa Sabater era una persona que es feia estimar. Realment m'és molt difícil de parlar-ne. Qualsevol cosa que digui en absolut pot reflectir tot el que sento. No puc parlar de res més que no sigui dolor i consternació. Havíem treballat molt i ens ho havíem passat molt bé. Són records que només podem valorar els que els hem viscut. També hem fet un curs de música de cambra. Si sempre són lamentables les morts violentes, en aquest cas, tractant-se d'una persona com la Rosa Sabater, encara ho és molt més. No sé què dir d'ella, com a pianista. Jo, de la Rosa, n'he de parlar com a persona perquè no es pot deslligar la faceta humana i l'artística. L'art és quelcom que va lligat a la pròpia personalitat. Jo podria par-

lar de la seva gran vitalitat i això li permetia desenvolupar la seva professió amb una extraordinària potència i brillantor. Era una dona brillant i, ensems, d'una pulcritud i tècnica considerables.

Gonçal Comellas

Coneixia bé la Rosa Sabater. Mai no vam tenir ocasió d'actuar junts malgrat que n'havíem parlat moltes vegades. La veig una persona espontània i fora de prejudicis, amb una manera de ser planera, i al mateix temps palesant una gran sensibilitat. Això es reflectia en la seva forma d'actuar tan perfecta. No m'agrada parlar de versions, però, realment, sentir-la tocar era un gran plaer. Hi ha qui parla d'una etapa de gran preciosisme. Jo l'he coneguda com una pianista de gran potència. Parlar de la Rosa Sabater és fer-ho d'una persona molt important en el món de la música. No estic descobrint res. M'agradava, del seu tarannà, la senzillesa. Tocava tal com sentia, però amb un gran domini tècnic. Això féu que trobés un lloc com el que tenia a Friburg, on se la valorava molt i on podia fer la tasca, tan complicada aquí, de compaginar l'activitat concertística amb la docent.

Marçal Gols

Amb la mort de Rosa Sabater, hem perdut una artista nostra de singular personalitat, en la qual no sabíem què admirar més: si la fermesa del seu joc pianístic o la poesia in-nata del seu fraseig inoblidable.

Lluís Me Millet

Davant de la tragèdia de Rosa Sabater estic desconsolat i amb un sentiment no diré de protesta però sí d'injustícia. La Rosa Sabater es trobava en un moment brillantíssim de la seva carrera, amb una situació en el panorama internacional molt important. Jo m'he trobat molt ben entès per ella. Interpretava la meua música amb una gran afinitat. L'entenía per damunt de les notes escrites. A més, era una persona molt d'aquí, amb una fibra catalana a flor de pell. És una pèrdua molt important. Estic realment consternat. Era una persona que havia lluitat molt per la vida i pel seu art.

Frederic Mompou

La mort de la Rosa Sabater constitueix una gran pèrdua per a la música catalana. Com a crític conec la seva trajectòria des dels primers moments, de quan era una noia i actuava vestida sempre de color de rosa. Jo des-

talaria la seva alegria i sobretot la seva vitalitat que feia d'ella una intèrpret ideal de compositors com Albéniz i Granados. Les seves interpretacions de Granados, especialment, són memorables. Per la seva gran delicadesa i sensibilitat, especialment, també era una intèrpret ideal de la música de Mompou. Per altra part, el seu gran domini de la tècnica i la maduresa que havia assolit li permetien d'oferir les obres dels grans compositors clàssics i romàntics —especialment els romàntics— amb una gran categoria interpretativa.

La mort l'ha sorprès en un moment especialment important, quan el seu considerable prestigi i reconeixement internacional era en fase d'expansió i consolidació, i quan, per tant, tenia davant seu unes perspectives extraordinàries. La Rosa Sabater havia interpretat obres meves i també n'havia enregistrat. Li agradava de donar a conèixer música catalana i, pel que fa a mi, m'ha donat la gran satisfacció que la meua «Sonatina per a piano», figurés com a text per als seus alumnes de Friburg. Feia poc que havíem coincidit en el Jurat del Concurs Chopin a Ciutat de Mallorca i m'havia fet partícep dels seus plans i del seu entusiasme.

Xavier Montsalvatge

ROSA SABATER: Aproximació biogràfica —

Curiosament, Rosa Sabater, no ofereix una biografia remarcable pels seus punts contrastants. La seva trajectòria artística té la uniformitat d'una línia molt definida, sempre ascendent, en la qual cada punt manté una coherència i un lligam estret amb l'anterior.

Nascuda al si d'una família que vivia intensament la música —avis músics, pare músic, mare cantant— essent molt petita visqué hores entranyables al Liceu, a la caseta de l'apuntador, al costat de qui desenvolupava aquesta tasca, un senyor molt gros, un tal Pinilla, que li feia una mica d'espai perquè la nena de tres o quatre anys seguís allà, sense molestar ni mostrar cansament, qual-sevol maratoniana representació d'un Wagner.

L'Acadèmia Marshall, i el mateix Frank Marshall —o, més exactament dit, Francesc Marsal— marquen la seva etapa de preparació enmig de la qual viu una fita tan important com és el seu debut, l'any 1942 —tenia 13 anys—, al Palau de la Música Catalana, dirigida per Hugo Balzer. És l'inici d'una gran carrera feta de conseqüència, rigor i fidelitat a si mateixa. Una carrera que la portarà a actuar amb formacions de la categoria i llegenda de les Concertgebouw, Lamoureux, Suisse Romande, i amb directors així mateix tan cabdals com Kubelik i Jochum. La interrupció provisional de la seva carrera amb motiu de la maternitat, a la fi no deixa de ser un lapse sense massa transcendència en el conjunt del seu historial. I la represa de l'activitat significarà la continuació en la línia ascendent. El món musical català se li fa petit i ha de rebutjar algunes ofertes que rep per quedar-se aquí com a docent. «*És trist parlar d'això tal com estan les coses, perquè sembla que vulguis presumir. Jo vaig tenir la sort de rebre aquesta oferta...*» ens deia fa tres anys. I aquesta oferta era de la prestigiosa Staatliche Hochschule für Musik de

Friburg, on ha romàs set anys desenvolupant una tasca docent al més alt nivell. Una tasca de la qual ens deia: «*Crec que l'ensenyament és molt important. A mi m'ha fet un gran bé, t'ho asseguro. Si hagués notat que em cansava, ho hauria deixat. Jo vaig començar mig en broma i em va anar agradant. I m'agrada molt, i ara que tinc tan bon material gaudeixo molt*». Cal recordar també en aquest apartat la seva presència als cursos de Granada i de Compos-tela, on era molt estimada.

Allà, en plena Selva Negra, amb plena llibertat de moviments per a continuar la seva carrera de concertista internacional, ara especialment en un moment dolç, era molt feliç. A part queda la seva tasca en enregistraments discogràfics —algun d'ell excepcional—, malgrat ser un món que li plaïa relativament: «*A mi no em fa res tenir-ne molts o pocs, de discos. Les gravacions són una cosa tan mecànica, tan freda... ara has de repetir un tros, ara et retallen...*» Aquestes paraules lliguen amb aquestes altres: «*Si l'artista no s'emociona, no pot traspasar aquesta emoció. Jo ahir —es referia a un magne recital Mompou que acabava d'oferir— vaig plorar en una Cançó i dansa. Potser no la vaig tocar tan bé. L'artista no ha de controlar l'emoció. Al contrari, has de llençar tot el que tens.*»

Justament després d'aquest concert Mompou li digué: «*Ara sí que puc morir tranquil perquè ho deixo en bones mans*». Paraules que la Rosa agrai en gran manera.

A Friburg, mentrestant, quedarà una biblioteca amb una presència nombrosa d'obres de compositors catalans, que viatge en incorporava aquesta excepcional Persona, amb una majúscula absolutament justificada aci.

ROSA SABATER, «IN MEMORIAM»

Sé perfectament que la frase pot semblar un simple tòpic, però em sembla que aquesta vegada respon del tot a la realitat: Catalunya —Catalunya sencera, no sols la Catalunya musical— està de dol. D'una manera brutal i cruel, en la tràgica nit del dissabte 26 al diumenge 27 del proppassat mes de novembre, va quedar violentament truncada —quan havia assolit excepcional i juvenívola maduresa— la carrera d'una de les nostres millors concertistes actuals i l'existència d'una dona que tota ella respirava exuberant vitalitat i encomanadis optimisme. La carrera i l'existència —tots ho sabem prou bé— de la pianista Rosa Sabater (a.C.s.).

No feia encara un parell de mesos, els dies 7 i 11 d'octubre, Rosa Sabater havia rebut dos públics i cordialíssims testimonis del gran i sincer afecte que els catalans sentíem envers ella. Dos testimonis en dos marcs que ja no poden ser ni més simbòlics ni més representatius: el Palau de la Música Catalana i el Palau de la Generalitat de Catalunya. Al Palau de la Música, amb motiu d'una de les primeres sessions del Festival Internacional barceloní, en la qual Rosa Sabater va salvar brillantment, amb la seva musicalitat i domini extraordinaris, un més que discret concert de l'«Orquesta Nacional» espanyola. A la Generalitat, en el transcurs de l'acte protocolari durant el qual ella, al costat d'altres importants personalitats del nostre país, va rebre l'alta distinció de la Creu de Sant Jordi que reconeixia oficialment

i inequívocament els seus indiscutibles i indiscutits mèrits artístics i cívics.

I ara només fa uns dies, el dijous 1 de desembre, de nou ens reunírem moltíssims dels seus innumbrables admiradors i amics —aclaparats, consternats, rebels a la realitat— per a retre-li un afligit i postrer homenatge. Primer, a la barcelonina església de la Concepció; després, finalment, al cementiri de Mataró, on en una assolellada i quieta tarda quasi hivernal, les flors s'apilaven una vegada més —però aquesta era l'última— al voltant de Rosa Sabater. Unes flors que no premiaven i agraïen, com en tantes i tantes altres ocasions, el do que la Rosa ens acabava de fer, generosament, d'algunes d'aquelles seves inoblidables i ja irrepetibles magnífiques versions de músiques d'ahir o d'avui, sinó que aquell dijous volíem premiar i agrair molt més: volíem premiar i agrair el do d'una modèlica i exemplar lliçó d'amistat incondicional, de fidelitat introntollable a les més íntimes i personals conviccions, de vocació invencible i intensa, d'exigència professional, de dedicació incansable al treball, d'il·lusió sempre renovada, i —com tan encertadament se'ns va recordar en l'homilia exequial— de ferma i decidida afirmació d'amor i de fe en la vida.

Superats uns anys difícils, Rosa Sabater estava ara en un dolç moment d'excepcional maduresa. I quan dic Rosa Sabater, penso tant en la persona com en la pianista. La càtedra a la «Hochschule» de Freiburg (on

«Frau» Sabater era tota una veritable institució) havia estat el feliç gresol on s'havien fos una sèrie de circumstàncies que havien desembocat en aquesta esmentada i equilibrada maduresa que, amb absoluta unanimitat, ha subratllat tothom qui aquests dies ha opinat públicament, a través dels mitjans de difusió escrits i orals, sobre Rosa Sabater. Aquesta maduresa excepcional, i també aquella vitalitat desbordant i encomanadissa que sempre es respirava al seu entorn, potser ha estat la causa —més enllà de l'etern misteri de la mort— de la desolada sensació que tots hem experimentat d'incomprensió i, fins i tot, d'incontenible rebellia per un trencament tan sobtat. Una incomprensió i una rebellia que ella —tan amant de la vida però, al mateix temps, tan conseqüent amb les seves més íntimes conviccions— potser ens recriminaria severament bo i mantenint el seu inconfusible i inesborrable somriure als llavis i bo i captivant-nos amb la lluminositat transparent dels seus ulls.

He de confessar, i suposo que es veu prou, que poques vegades m'havia costat tant d'escriure unes notes necrològiques. Són tantes i tan diverses les complexitats i contradiccions dels meus sentiments... Unes complexitats i contradiccions que veig paral·leles a les de la seva vida i que, n'estic segur, ella assumia amb una serenitat, optimisme i simplicitat que a nosaltres tant ens consten d'adoptar. Fins i tot penso que qui ens ho podria explicar molt millor seria tota aquella gent senzilla, en el sentit més noble del terme, que

ella, sense la més petita afectació, tractava d'igual a igual, de tu a tu; aquella gent (penso, per exemple, en els empleats de les sales de concerts, dels hotels, etc., i en podria citar molts casos concrets i viscuts personalment) ens parlarien ara, sense els nostres complicats condicionaments intel·lectualoides i d'una manera molt més directa i planera, de la veritable personalitat de la Rosa Sabater i de la profunda i generosa humanitat del seu tarannà. Però lluny d'entretenir-me en detalls puntuals i aparentment anecdòtics —que, no obstant, serien essencialment reveladors—, només em limito a deixar constància, per acabar, d'aquesta sensible naturalesa i noblesa del seu esperit i de la manera com amb tanta facilitat i espontaneïtat la posava en pràctica, i a recordar emotivament —com recordem tots, amb llàgrimes als ulls— la imatge inesborrable del seu amable i cordial somriure, la inconfusible personalitat amb la qual sempre feia «cantar» el piano, la profunda subtilitat del seu fraseig musical, la vitalitat joiosa i contagiosa de la seva presència...

D'una presència que, vist amb ulls humans, ens ha estat cruelment i inoportunament arrabassada —per què, Senyor?—, i d'una presència que ens enriquia i alligonaava èticament i estèticament i que ara ja només viurà— però viurà sempre més— en el record. Gràcies, Rosa!

ORIOL MARTORELL

guia de concerts

DATA	LOCAL	CONCERT
DESEMBRE		
13, dimarts	20.30 h. Pompeia 21 h. Palau	P. Robert de la Riba, orgue. Bach. Mstislav Rostropovich, violoncel. Bach (Fundació Pau Casals).
	21 h. Liceu 21 h. Conservatori	«Aida», de G. Verdi. Quartet Sax.
14, dimecres	19 h. Palau	Orquestra de llaüts espanyols «Roberto Grandio». Dir.: Miguel Groba. Prieto, Albéniz, Coste, Turina, Ruiz. (Dimecres de R.N.)
15, dijous	21 h. Palau 21 h. Liceu 21 h. Escola Luthier 22 h. Orfeó Gracienc	Juliette Greco. «Aida», de G. Verdi. Grup Montmartre. Lupe Sellés, violoncel. Maria Dolors Rossich, piano.
16, divendres	19.30 h. Orfeó Gracienc	Grup Infantil i Juvenil de l'Orfeó Gracienc. Dirs.: Pegri Bernial, Antoni Pérez-Simó.
17, dissabte	19 h. Palau	Orquestra Ciutat de Barcelona. Lluís Claret, violoncel. Dir.: Yoav Talmi. Glinka, Casals, Shostakovitx.
18, diumenge	11 h. Palau 17 h. Liceu 18 h. Palau	Orquestra Ciutat de Barcelona (segona audició). «Aida», de G. Verdi. «Concert de Nadal». Coral Sant Jordi, L'Espurna, L'Esquix i Cor Llevant. Antoni Soler, Britten, «La història del Naixement a través de les nostres nades».
20, dimarts	19.30 h. Conservatori 20.30 h. Pompeia 21 h. Sta. Maria del Mar 21 h. Conservatori	Cobla Ciutat de Barcelona. «Concert de Nadal». P. Robert de la Riba, orgue. Agrupament de cambra de Pompeia. Concert de Nadal. Cor del St. John's College de Cambridge. Dir.: Dr. George Guest. (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya). Lourdes Aymerich, Cristina Morales, piano.
21, dimecres	19 h. Palau 21 h. Liceu 21 h. Conservatori	Coral Cantiga. Dir.: Josep Prats. Mendelssohn, Brahms, populars catalanes. (Dimecres de R.N.) «Werther», de J. Massenet. Coral Càrmina.
22, dijous	21 h. Palau	Banda Municipal. «Concert de Nadal».
23, divendres	21 h. Liceu	«Werther», de J. Massenet.
23, dilluns	17 h. Liceu 19 h. Palau	«Werther», de J. Massenet. Orfeó Català. Dir.: Salvador Mas. «Tradicional Concert de Sant Esteve».
30, divendres	21 h. Liceu	«Herodiade», de J. Massenet.

TEMPORADA 1983/84 - 13 de desembre de 1983 - Núm. 4 - Edició de 5.000 exemplars.
Edició i publicitat: PUBLI/TEMPO - Amadeu Vives, 3, 3r. - Tel. 301 33 93 - Barcelona-3

NOTES IMPORTANTS: Els actes començaran puntualment a l'hora indicada. No serà permesa l'entrada del públic a la sala de concerts durant la interpretació de les obres. No és permès d'obtenir registres o gravacions magnetofòniques de les obres programades així com tampoc de fer fotografies o de realitzar films a l'interior del Palau durant la celebració dels actes.

mm
musical
SADI^M

Calaf, 52 · T. 209 25 46 · Barna. 21

división organos

Asistencia técnica del
Palau de la Música Catalana

Av. Francisco Cambó (Av. Catedral), 10
Tels. 3196096 · 3106912 Barna, 3

división pianos.

JORQUERA ^U PIANOS

Un Martini invita a vivir

